

MA1202/6202

KROPPEN VÅR

POENGET

En kropp er et tallsystem hvor vi kan regne "som vi er vant til" fra $\mathbb{R}$.

I en kropp kan vi

- legge sammen

- trekke fra

↳ Det finnes en "0"!

- multiplisere

- dividere (bortsett fra med 0)

↳ Det finnes en "1"!

- flytte og løse opp parenteser

DEFINISJON

En kropp er en mengde F med to binære operasjoner $+$ og $\cdot$ som oppfyller:

- i) $(a+b)+c = a+(b+c)$ og $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$
- ii) $a+b = b+a$ og $a \cdot b = b \cdot a$
- iii) Det finnes $0 \in F$ slik at $0+a = a$
- iv) Det finnes $1 \in F$ slik at $1 \cdot a = a$
- v) For hver $a \in F$ finnes $-a \in F$ slik at $a+(-a) = 0$
- vi) For hver $a \in F \setminus \{0\}$ finnes $a^{-1} \in F$ slik at $a \cdot a^{-1} = 1$
- vii) $a \cdot (b+c) = a \cdot b + a \cdot c$

NB!
i), ii), iii), iv) og vii)
må holde for hver
 $a, b, c \in F$!

EKSEMPEL

Er mengden $\mathbb{R}$ av alle reelle tall en kropp?

JAJ!

EKSEMPEL

Er mengden $\mathbb{C}$ av alle komplekse tall en kropp?

JAJ!

EKSEMPEL

Er mengden $\mathbb{Q}$ av alle rasjonale tall en kropp?

JAJ!

EKSEMPEL

Er mengden $\mathbb{Z}$ av alle hele tall en kropp?

NEI! (Vi kan ikke dele på 2 i $\mathbb{Z}$.)

EKSEMPEL (FOR DEN SOM KAN LITT TALLTEORI)

La p være et primtall. Da blir mengden

$$\mathbb{Z}_p = \{0, 1, 2, \dots, p-2, p-1\}$$

en kropp med addisjon og multiplikasjon modulo p .

Det vil si at i kroppen $\mathbb{Z}_5$ har vi

$$2 + 3 = 0 \quad \text{og} \quad 2 \cdot 3 = 1$$